

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:
з Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік: зі щоденною
виплатою 7 доларів, або 12
рублів; з виплатою двічі
в тиждень 5½ долара, або 10
рублів; з виплатою що субо-
ти 4½ долара, або 9 рублів.
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ма вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» при ул.
Оссолінських ч. II. (партер)
(фронт від ул. Тихої). Експе-
диція місцева в Агенції
Соколовского в сажажі Гавс-
мана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані в
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають-
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надслани» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесеня по 30 сот.
від стрічки.

Росія в хорватскім освітленю.

(+) В липцевім випуску праского місяч-
ника „Osveta“ напечатан хорватскій посол
Степан Радич займає і вельми по-
учну статью про поміченя зібрані підчас о-
станнього осьмирижневого побуту в Росії
а особливо про взаємнє між Мо-
скаляма і австрійскими Славянами.
Посол Радич був уже перед
тим двічі в Росії і якийсь час проживав
там яко слухач університету, а минулого
року на праскім зїзді славянським запрося-
ли его російскі гості, особливо генерал
Владиміров і гр. Бобрінскій, щоби приїхав до Росії і виголосив там від-
читати про славянське житє в Австро-Угор-
щині.

З кінцем лютого виїхав Радич че-
рез Краків, де в „Славянськім Клубі“ мав
виклав про прилуку Босни й Герцоговини.
Після сего викладу висловив проф. Зде-
ховскій сумнівнє, чи єму взагалі буде
можливо в Росії без перешкод виголосити
такі відчитати. І справді побит Ст. Радича в
Росії, як він сам дословно каже, був без-
настанною боротьбою з его новими політи-
чними приятелями, котрі стали неприєднан-
ними его ворогами, не перебирчистими в
способах боротьби. Навіть гр. Бобрінскій
ледво подав єму руку при его поєї. Так
само холодно віднеслись до него і інші.
Пояснювано се тодішнім роздратованєм
Росії задля прилуки Босни й Герцоговини
Австриєю, бо тимчасом прибули деякі Сер-
би до Петербурга і розсївали найнеімовір-
нійші вісти про Австрию в Росії. Мимо
всього того Радич виголошував відчитати, а

як єму там поводило ся, про се оповідає
він вельми цікаві річи. За его погляди осу-
джували его найобєктивнійші слухачі без
відкилу.

„Навіть при моім доволі основнім зна-
ню російских відносє, пише він в згада-
нім в горі місячнику, був я настїлько наїв-
ний, що вірив, що в кругах вольнодумних
російских послів найду не лише зрозуміне,
але навіть одушевленє для ідеї федерати-
вної Австрії з переважно славянським впли-
вом. Тимчасом зазнав я чогось зовсім су-
противного. Спершу говорено мені лише
загално і лише натяком, а відтак зовсім
прямо, що Австрия з відповід-
ним славянським впливом є
прямо неможлива, а колиб се
навіть було можливе, то як
раз Росія всіма способами
старалаб ся єму переобразо-
ваню перебити, найліпше зни-
щенєм Австрії з підмогою
Німеччини.“

„Чим глибше вглядав я в російську
суспільність, пише дальше Радич, тим біль-
ше впевнив ся в мєїх переконанях, що те-
пер не тільки в правительственних але й
в опозиційних кругах змагають до того,
щоби довести до порозуміння Росії з Ні-
меччиною й Італією і з тими державами
поділити ся Австриєю. З того виходить
логічно, що міродатні і впливові круги в
Росії не задлятого прєтєвнє Австрії, що
она занадто німецька, але задлятого, бо по-
боюють ся, що в Австрії міг би скріпити
ся славянській вплив, так що Австрия ви-
ступила би яко друга велика держава сла-
вянська і перебивала російским змаганєм
та могла прямо загрожувати великодержав-
ному становищу Росії.“

Ст. Радич наводить відтак вислови ви-
значних російских політиків і уривки з де-
яких розправ, які вели ся над его відчита-
ми і кінчить ось як:

„Я переконав ся, що суча-
сна російська політична опі-
нія в своїй зарозумілості і
повнім незнаню відносин ли-
ше о скілько цікавить ся иншими
Славянами, о скілько ся або друга сла-
вянська держава могла би по-
могти Росії багнетами, або
о скілько ся або та народність
славянська була би готова,
на случай війни викликати в
користь Росії ворохолюбнє, а в
часах мира завести москов-
щину в свій літературний
язик.“

Отсе цікаві вельми поміченя зроблені
Радичем на місці в Росії. Тим способом
новославїзм проповідуваний Кра-
маржом, Грібаром і Глебовіцким стає в дій-
снім потемкинськім сьвітлі..

Огляд часописий.

(Що родить ся для збудованя памятника Т. Шев-
ченкови в Києві).

До київскої „Рада“ подають про сю справу
такі звістки з Полтави:

„І доси не справджують ся надїї, що справа
збудованя памятника Т. Шевченкови підниметь
ся на той рівень, на якому слїд стояти великій
народній справі. Найголовнійша організація в
сїй справі — київскій веднаний комітет, до сьо-
го часу виявив свою діяльність лише в тому, що

Сільвіо Пелліко.

Із двїв мойого тюремного житє.

(Le mie prigioni).

З італійскої мови переклав

Володимир Держирука.

(Дальше).

Для доповненя величи болю додаю, що
Мантуя була місцем, де я мусїв розійти ся з
Марончеллі-м. Оба ми перевела ніч в найбіль-
шій журбі. Я відчував оживленє, як чоловік в
переднє, коли мав почути засуд смерти.

Рано умив я лице, оглянув себе в зеркалі,
щоби побачити, чи не пізнали на моім лиці
слідів сліз. Я приняв, кілько лише се було мож-
ливо, спокійний і веселий вигляд, помолив ся
коротко до Бога, в дійсности се діяло ся серед
розсїяннє, а коли я почув, що Марончеллі зару-
хав вже кулями і заговорив до кельнера, поспі-
шив я в його обійми. Оба ми, здавало ся, були
повні бодрости при тїй розлуці, ми говорили
трохи зворушеним, та рішучим голосом. Офіцер
від жандармерії, що мав його відвезти аж до
границь Романі, надїйшов; час перестати; ми не
знали майже, що собі сказати; ми обнялись,
поцілувались, опісля ще раз обнялись. Він виліз
на віз і щез. А я станув, мов пропащий!

Вернув я до своєї кімнатки, кинув ся на
колїна і молив ся за безталанного, що «розій-

шов ся із своїм товаришем» і почав плакати та
заводити.

Чимало знаменитих людей я пізнав, та
ніхто в поведеню не був сердечнійший від Ма-
рончеллі-ого; ніхто не був так образованим, як
він, що умів скористати з кождої обставини;
ніхто не умів так держати себе з далека від
сильних скраїностей; ніхто не був постійній-
шим в сїм пересвідченю, що чеснота оснований
ся на постійній вправі обережности, на високім
розумованю та здорових думках. Ах, мій това-
ришу так довгих літ болю, най тебе Бог благо-
словить, де ти перебувавш, вехай тобі дасть то-
варишів, що дорівнали би мені в любови а пе-
ревисили в доброті!

XCV.

Того самого ранку відїхали ми з Мантуї до
Бресції. Тут пущено на волю другого арештанта,
Андрія Тонеллі. Сей бідняга дізнав ся тут, що
він стратив матір а його гіркі слези розривали
мені серце.

Хоч як тужно мені було з всіляких при-
чин, то слїдуючий факт настроїв мене трохи ве-
селїйше.

На столі в гостинниці лежала карточка з
театру. Беру її і читаю: Франческо да Рїміні,
музична опера і т. д.

Чия се опера? — питаю кельнера.
Хто уложив слова й музику, я не знаю, —
одвітив сей. — Та загално сказати, є се та
сама Франческа да Рїміні, що її вже кождий
знає.

— Кождий? Ви помиляєте ся. Я вертаю з

Німеччини, тож що я можу знати про вашу
Франческу.

Кельнер (се був хлопець рухливий, що
точно виявляв на собі черти населеня Бресції)
поглянув на мене із співчутєм.

— Що ви можете про се знати? Мій пане,
тут не ходить о кілько Франческ. Ходить тут о
Франческу да Рїміні. Думаю, що се драма Сіль-
вія Пелліка. Тут зробили з неї оперу, дещо пе-
ремінили, — але се однаково, — вона є тою
самою.

— Ах! Сільвіо Пелліко? Здасть ся, я чув
дєсь се імя.

Чи се не є сей легкодушний птах, якого
засуджено на смерть а опісля на тяжку тюрму,
тому вісім або девять літ?

Лїпше би було мені лишити сей жарт! Він
поглянув докруги себе дико, опісля поглянув
на мене, показав трицять два гарних зубів і
колиб він не був почув галасу, був би мене на
смерть убив.

Він відїйшов, бурмотячи: — Легкодуш-
ний птах? — Та в часі дальшої мови, дізнав ся
він, хто я є. Тепер не був я в силі ні про що
запитати, ні відповісти, ні ожидати, ні бігати сю-
дя й туди. Він не робив більше нічого, лише
дивив ся на мене, затравив руки, говорив до
всїх без огляду на се, — чого вони собі ба-
жали:

— Так, добродїю, так, так! — неначе в
його голові забракло клепок.

(Дальше буде).

визнав потрібним об'явити конкурс на проєкт пам'ятника Т. Шевченкові в Києві, рахуючи на 80.000 руб. всіх коштів на пам'ятник. Та й про сей прояв діяльності київського комітету треба зауважити, як про се вже й писало ся в „Раді“, що конкурс на проєкт пам'ятника тепер ще передчасний, бо далеко ще не визначилась можлива сума грошей на пам'ятник, які до сього часу склались без широко організованих заходів в сій справі. Одначе від оповіщення конкурсу на проєкт пам'ятника шкоди не буде, щоби лиш київський комітет подбав про поширене складок на пам'ятник скрізь в етнографічних межах України, обернувшись до всіх громадських інституцій (окрім земств, до яких в сій справі уже оберталась полтавська губ. управа), — в більших і менших городах на Україні, себ то до городських дум, громадських банків, обезпечених від огню товариств, шадниць і до всяких інших товариств, бо всі такі інституції так чи инак поставились до справи лише в межах Полтавщини по закликку полтавської губ. управи.

Зовсім тихо тепер посуває ся справа і в Полтавщині, де ні губернска управа ні комітет при ній на сей час не спроможні на активну діяльність. Потроху провадять ся тут справа збирання жертв на пам'ятник лише приватною ініціативою.

Одно тільки на останку доречі й зроблено в Полтаві. Се то, що гроші, надіслані на пам'ятник до каси полт. губ. управи, обернено в процентні листи задля збільшення фонду відсотками. Гаразд се, між иншим, тим, що за полтавскою управою повинні те саме зробити й інші інституції, які без начислення відсотків держать в своїх касах гроші надіслані на збудоване пам'ятника, абож повинні передати такі гроші хоч до полтавської губ. зем. управи, хоч до київського комітету. По тим відомостям, які має полтавська управа, в зазначених інституціях лише чернігівська губ. зем. управа забезпечила зріст відсотками тої частини фонду на пам'ятник, яку зложила губернска та деякі повітові земства на Чернігівщині. Взагалі слід зауважити, що пора вже скласти до купи всі кошти, і більші і менші, які де зібрано на збудоване пам'ятника, щоби, з одного боку докладно зясувати певну загальну суму сього фонду, а з другого, — щоби зручніше забезпечити і зріст его. Яку саме суму зібрано вже на пам'ятник Т. Шевченкові, так і доси невідомо, і буде невідомо, доки гроші, призначені на пам'ятник, лежать муть по різних місцях.

Сей бік справи важний ще й тим, що з ним зв'язана участь в київському зєднаному комітеті, який має кермувати справою збудованя пам'ятника. По статуту зєданого комітету, сей комітет складають з рішачим голосом представники інституцій, і особи, які пожертвуют, або зберуть жертви на пам'ятник до 1000 руб.; тіж інституції й особи, які пожертвуют, абож зберуть жертв на пам'ятник до 300 руб., беруть участь в комітеті з голосом дорадчим. Ся точка статуту київського зєданого комітету варта того, щоб на неї звернуло найбільшійшу увагу українське громадянство, бо кінець справи буде такий, до якого доведе її київський зєднаний комітет. На тому засіданю комітету, яке відбуло ся 4. цвітня с. р., не було, на приклад, представників ні чернігівського, ні харківського губернських земств, які призначили на пам'ятник по 1000 руб. Чернігівське земство в попередні роки (1906—1907) виявило діяльну участь в організації справи збираня жертв на пам'ятник в Чернігівщині, а також і в зносинах з інституціями, які в той час найближше стояли до него (золотоноська повітова управа), з метою допомогти найліпшій організації всеї справи збудованя пам'ятника Т. Шевченкові в Києві. Про харківськеж губернське земство були лиш звістки в місцевих часописах, що харк. губ. зібране в минулому році призначило на пам'ятник 1000 руб., а чи затверджене се призначення, чи ні, так і не відомо, так само як не відомо й те, чи вибрало харківське губ. земське зібране своїх представників в склад київського зєданого комітету.

Що до поспіху, з яким посуває ся справа збираня жертв на пам'ятник за останні часи, то приходить ся зазначити, що поспіх сей тихий за останні два місяці. За місяць цвітень до каси полтавської губ. зем. управи надіслано 959 руб. 41 к., а за місяць май — 932 р. 53 к.“

З нашого боку додамо тут замітку, що й

Галицька Україна повинна би живіше тепер зайняти ся справою збираня датків на пам'ятник Шевченкові в Києві і при всяких нагодах — весіллях, празниках і т. и. не забувати про сю справу. Не коронами, але сотиками нехай складають наші земляки на пам'ятник, нехай кожний тямущий селянин, міщанин, робітник і т. д. дасть свою дрібку, щоби справді так сталось, що Шевченкові здвигнув пам'ятник всеї українсько-руської наріди.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Коли заведено загальне право голосованя, багато надій покладано на народний парламент, який мав внести нові сили до заповнення правильної праці. Тимчасом надії завели; в дійсности парламент не працював а ухвалене бюджету можна лише приписати случаєви, бо до розправи над ним силувала гроза утрати дієт. Підчас сеї розправи вийшла на верх ціла нездарність народного парламенту, який подавав радше на виборче віче, як на найвищу політичну магістратуру. Оставали ще до полагоди торговельні договори з балканськими державами та не повело ся се, позаяк обструкція сторонниць, приналежних Славянському Союзови перешкодила сему. Вправді правительство і парламентарна більшість не уступили перед обструкцією, бо не сповнили домагань нею поставлених, але до властивого зломаня обструкції не дійшло, бож замкнене державної ради лучало ся вже не раз а теперішнє мало на меті спинити перешкоди в праці парламенту, якого дневний порядок завалено безумними наглими внесєвнями, підчас коли незвичайно важні господарські справи для цілого населеня на дармо ожидали полагоди. Дійсних причин обструкції не може ніхто дійти, бож не можна такими уважати торговельних договорів і основаня італійського університету. Славянський Союз оглянув ся не в пору, що деякі его сторонництва взяли ся на власну руку до обструкції, якої вислід не приніс ніякого хісна а спричинив замкнене сесії. Замітним з цілої обструкції є се, що соціалістичне сторонництво, по яким можна було надіятися, що буде робити перешкоди правильній праці, забігало ся найревнійше, щоби перешкоди, ставлені обструкцією усунути.

Заграниця.

Новий канцлер Німеччини, Бетман-Гольвег, якого поручив цісареві на свого наслідника бувший канцлер кн. Білов, має дуже багато спільного зі своїм попередником. Передовсім є він консерватистом, хоч не належить до юнкрів. Походить він зі старої родини франкфуртських патриційів, є вельми очитаний і належить до ряду глибоких мислителів. Мимо сего, що доси яко державний секретар повертав ся він головно в самих пруских кругах і для того має більше пруских цїх, чим кн. Білов, є він одначе як останній Європейцем. Се є причиною, що мимо того, що є він, як і кн. Білов, консерватистом, але не є реакціоністом. Виступав він проти виборчої реформи, послугуючи ся проти неї навіть аргументами з Канта, але відносив ся вельми неприхильно до всяких поліційних розпорядків. Подібно, як кн. Білов, є він переконаний, що в державнім житю є конечною співучасть ліберальних живел. Він був учасником ліберально-консервативної більшової політики кн. Білова і попірав її горячо. Коли в часі листопадової кризи німецьке правительство мусіло виступити проти самодержавних забаганок цісаря, Бетман-Гольвег ставув рішучо по стороні Білова, але наразив ся через те цісареві так, що Білов до останньої хвилі не був певний, чи цісар іменує Бетмана его наслідником. Є він також знаменитим бесідником як і его попередник, хоч доси забирав голоє лише в самих внутрішних пруских справах. Брак ему в бесіді лише гумору, який посідав кн. Білов, зате Бетман є більше сухий і доктринерський. Притім одначе має він бути вельми милим в поведєню, подібно як кн. Білов. Ті, що его знають, сумнівають ся мимо всего в его успіхи на канцлерським уряді, а то тому, що мимо своєї сумлінности і критичности

є він дещо гіперкритичним, отже склонний більше до розумованя, чим до діланя.

Переворот в Персії вже довершений. Дотеперішний шах з роду Каджарів, син помершого Мусафер-едіна, якого гостив у себе наш Львів, Магомет Алї, уступив з престола, а на его місце проголошено шахом его сына Ахмета Міржу, молодого хлопця, о дикім темпераменті, вихованого під російським впливом. Переворот наступив незвичайно скоро і на скільки тепер можна ствердити, далеко менше кроваво, чим над Боспором. Бо хоч військо шаха острілювало цілими днями Тегеран, шкоди навіть в околиці острілюваного меджілісу (парляменту) не є надзвичайно великі. Також людей полягло не багато. Полковник козаків Ляхов числить свої страти на 80 людей. Перські події незвичайно подібні до молодотурецької революції. Вправді бувшого шаха годі порівнувати з так знаменитим інтригантом, яким був Абдуль-Гамід, але перські націоналісти показали, що є они не менше зручними політиками, як молодотурки, коли своєю оглядністю потрапили охоронити Персію від вмішуваня заграничних держав у її внутрішні справи, а то в сей спосіб, що не дозволили на ніякі вибрики супроти європейських підданих. Чи одначе будуть они здібні до створеня нового державного житя, як були здібними до поваленя старого, се ще велике питанє. Під тим зглядом годі ще поки що порівнувати перських націоналістів з молодотурками.

Новинки.

— Календар. В середу: руско-кат.: Прокопїя муч.; римо-кат.: Параскеви дїви. — В четвер: руско-кат.: Панкратія свщм.; римо-кат.: Марії Магд.

— Шкільна анкета розпочала вчєра наради в намісництві під проводом намісника д-ра Бобжицького. П. намісник отвираючи наради, зреаґував вислід двох попередних анкет. — Теперішній анкеті предложено квестіонар в справі закладаня і урядженя публичних народних шкіл і обовязкового посиланя до них дїтей. Питаня є отсі: 1) Чи і в який спосіб належало би змінити П. артикул закона про условини закладаня шкіл під зглядом числа дїтей і віддаленя дотичної місцевости від найближшої школи з огляду на то, що обовязуючі тепер приписи подають часом великі перепопи при заложєню школи в місцевостях, в яких она є необходимою потрібна? 2) В який спосіб можна би удїляти публичної науки в місцевостях, в котрих на основі вийшних приписів не можна заложити школи? 3) Чи і яким чином належало би змінити приписи що до обовязку учащаня до школи і що до виконуваня шкільного примусу, аби заповнити правильну фреквенцію школам і хосен з побираної науки шкільною всім дїтем, обовязаним ходити до школи? 4) Чи було би відповідною річею уладити инакше, як постановляють приписи, обовязок учащаня до школи на науку щоденну і доповняючу з огляду на вимір часу науки взагалі і часу, який припадає на кожду з тих наук, зглядно чи було би бажаною річею в деяких місцевостях щоденну науку продовжити, а доповняючу скоротити або звести, та чи годило би ся ту зробити ріжницю межи селом а містом, вкінци ясно порішити, в яким віці належить ученика безумовно увільнити від щоденної науки, зглядно від доповняючої? 5) О скільки при закладаню школи в кождій громаді, яка єї ще не має, належало би перемінити сельські школи, при відповідних условинах, з 1-класових на 2-класові, а 2-класові на 4- згл. 5-класові? 6) Чи належить близше означити, чи і о скільки міські громади є обовязані приймати до своїх шкіл замісцеві дїти? 7) Чи годить ся творити подвійні етати учительських посад в 4- і більше-класових школах, в яких від многих літ є у всіх класах рівнобіжні відділи, а розділ школи є тяжкий або неможливий? 8) Чи належить закладати віділові школи також і по містах, які належать до II класи платні і в яких? 9) Чи потрібне є установленє в осідках округних рад шкільних, прим. при віділових або більше-класових школах учительських сил, які могли би заступати в потребі хорих учителів в окрузі і тим чином зарадити перервам в науці? 10) Чи належить узагальнити або точнійше очеркнути приписи 24. артикулу про закладанє при народних школах курсів читаня і писаня для дорослих, в ціли успішнійшого поборюваня безграмотности, та відповідно змінити 25. артикул? — Друга часть квестіонаря обнимає справу коштів закладаня і удержуваня народних шкіл та шкільних фондів.

Вчєрашнього дня анкета передискутовала значну часть питань. Між иншими анкета годила

Посмертні оповістки.

— Клявдия Насальська, вдова по священику, упокоїла ся дня 17. с. м. у Львові в 63. р. життя. В. їй п.!

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Агітатор.

Знаєте, пане добродію, як прийде той проклятий сезон матуральний, то мало чоловіка шляк не трафить, такі тортури переходжу! Бо то яка небудь часопись навинесь під руки, а все дізе в очи: „іспит зрілості зложили...“ То мене аж коле, аж печінки в мені вервертає. Бо то, маєте знати, і я колись був, пане добродію, у тій проклятій гімназії, та що з того?!

Ех, кажу вам, і я був в гімназії і то не в одній, але всюди мав пеха, бо зацофані бельфери ніяк не могли, чи не хотіли на мені пізнатись, зрозуміти моїх ідейних поглядів. Бо прошу, сеж і самі попи учать, що чоловік має свободну волю і я сему ніколи не перечив.

Ну, як свобода, то свобода! Такі кличі, як свобода віри, свобода любови, свобода науки, се все я вже давно порозумів.

Тож чей мені, пане добродію, вільно було учитись, або ні, властиво учитись сего, що мені подобаєсь, а не, що на силу бельфери в голову пхають. То кажу вам, пане добродію, я учив ся ріжних річий, я був страх очитаним хлопцем, а кляті бельфери і двійки сипали і гонили по цілій Галичці, бо я не конче вчив ся того, що они як раз хотіли. Від чогож свобода науки? Не могли зацофані мене зрозуміти, тай годі! А кажу вам, пане добродію, я був і знаменитим філільольгом, бо приміром „амаге-любити“ умів я ві всіх формах знаменито конюгувати не лиш в теорії, але й в практиці так, що через се одно маленьке „амо“ мусів я мабуть вже в 4. класі перележати кілька тижнів в шпиталі... але то на кошт громади, бо мій старий був скінченим жебраком.

Я був і знаменитим математиком, бо як треба було роздобути трохи дрібних, чи то на тютюн, чи на шнапе, чи на презент для своєї „королеви“, то так умів все мудро своєю головою пошпекулювати, що дрібні мусіли бути. Старого не мож було дуже „надувати“, бо сказано, се був жебрак, пане добродію, впрочім він старий, зац фаний неотеса, тож не розумів чоловіка з високими ідеями. За те часто надував я попа з мого села.

Було, випишу єму такий плаксивий лист, аж мені самому сьмішно: що книжок не маю, що босий ходжу, що голодую. Повипишу єму такі довгі рахунки з додаванєм, відмінанєм, множенєм, діленєм, що піп все пришло було пару левів. Часом знов „найшов“ я у лавці свого товариша яку книжку і продав, то знов пішов до skleпу ніби купувати, а не купивши нічо сховав до кишені і все були дрібні, пане добродію, але на те треба бути таким уздібеним математиком, як я, пане добродію. Та що з моїх здібностей?!

Дурні куйони, або такі, що уміли притворятись, покінчили гімназії, поздавали матури, попереказували ті ослачі мости, а я, чоловік з високими ідеями?... Чому то я так не притворив ся, як оден, другий мій товариш, що тепер на становищі?! От хотьби такий адвокат др. Крутарський. Він, як то кажуть, пороку не винайшов, але і за великого патриота уходить і політик знаменитий, бо все кричить мужикови, що попи дурть і тим пряде собі хлопів. Але як вспіє який процес взяти в свої руки, то так, вам пане добродію, уміє делікатно помпувати, що і 10 попів на купу того не втнуть.

Ну, тай має вже чим дихати на пару місяців. А я? Чому я зі своїми високими ідеями не причаїв ся до тої дурної матури? Гей, гей, що би то нині з мене не було?... Та годі, вже post festum! Так, знаєте, пане добродію, як я в наслідок своїх свободолюбних поглядів, в наслідок своїх філільольгичних здібностей — як амаге в практиці, та в наслідок згаданих спосібностей математичних билетів в останнє з гімназії, треба конче було чогось хопитись. Та годі було мені, чоловікови з високими ідеями, пане добродію, їти до шевця, чи до кравця на хліб заробляти

Я став політиком, пане добродію, бо се, гадая, найлекший хліб. Мати трохи спирту, не забувати напка в роті, потрафити добре гради на хлопській струнці, то мож легко в короткім часі і послод стати. Вгляди знаменати, пане добродію. Ну, але як зачати? Зголошуюсь я на редактора радикальної часописи, бо сей завід як раз мені по нутру. Там не треба писати хлопам ні про рільництво, ні садівництво, ні пчільництво, ні молочарство, а вистарчить „обробити“ одного-двох попів, або попа з попадею і

вже число готове! Так я, пане добродію, пишу каліграфічно до редакції і пропоную свої услуги. Та мені відповіли, що мають таких кандидатів цілу копу, ще ліпших філільольгів і математиків, як я, пане добродію.

А най їх грім трісне! Самолюби! Щоби нікого не просити, нікому не кланятись, став я, пане добродію, агітатором. Уганяю зам по вічах, як той пес, пане добродію, уідаю на попів, як гієна, пане добродію, верещу на всіх і на вся, аж хрипну, басую хлопам, що ся влізе і горлаю: „нас рабують, з нас шкіру дурть, кривда нам, панове газди, так далі бути не сьміє!“... Нераз аж піт з мене лав ся... А той хлоп у відилату за те все засьвідчив у суді проти мене, будім то я підбурював проти власти, проти ерархії і я тепер замість у парламенті опинивсь в криміналі пане, добродію. Одну правду треба призвати з попівської науки: Суета сует, пане добродію!

o. Григорій Селянський.

Телеграми

з дня 20. липця.

Тегеран. В Ардебіль прийшло до битви між революційниками а війском шаха. Вислід битви невзаний.

Ріо-де-Жанейро. Генеральний директор Осв. Круз заявив в академії, що лікарям Beaurepaire-ви, Arago-ви і Prowasek-ови вдало ся відкрити бациль віспи.

Ол. Барвіньский. Історичний огляд заснован Народного Дому у Львові (на основі жерел). — Ціна 80 сотиків.

Ол. Барвіньский. З останних десятиліть XIX віку. — Ціна 40 сот.

W sprawie uniwersytetu lwowskiego, list Edw. Gniewosza, szefa sekcijnego ministerstwa wyznań i ośw. do Alexandra Barwińskiego. — Ціна 10 сот.

Гомерово Одиссея, переклад Ніщаньського (Байди) Ч. I і II. — Ціна 4 К 40 с.

Метаморфози Овідія, переклад Сердешного. — Ціна 1 К.

Григорій С. Скворода. — Ціна 30 с.

Кониський, Непримирена. — 40 с.

Куліш, Дон Жуан Байрона. — 40 с.

Антін Головатий, Уманця. — 30 с.

Шевченко, Наймичка, повість. — 60 с.

Княгиня 30 с.

Проф. Ратміров, повість Мордовця. — 40 с.

Оржешко, Великий, новеля. — 50 с.

Йов, переспів П. Ратая. — 1 К.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ або в книгарні Н. Товариства ім. Шевченка.

Одружить ся! Урядник державний, в IX класі рангі, здоровий, пристойний, в середнім віці, маючий річну пенсію 4.000 корон, з правом до дальшого аванзу і емеритури, одружить ся з посажкою, хорошою, здоровою, господарною, демократичних поглядів і тихої в ачі Панною — або з такими самими прикметами бездітною вдовою Русинкою-Українкою.

Селянські гарні дівчата мають першеньство. — Справу трактує ся поважно і цілком серіозно — за строгу тайну ручить ся словом чести, на аноніми не відповідає ся.

О ласкаве надсиланє ляхень дійсно цирих і поважних листів найвізнійше до 29. н. ст. липця 1909 р. упрашає ся під адресою: „Joanes“ post-restante Stanisławów — Galicya. 67 (3—3)

„Przegląd Krajowy“

dwutygodnik polityczny, społeczno-ekonomiczny i literacki o kierunku demokratyczno-krajowym, poświęcony przedewszystkiem sprawom kulturalnym Ukrainy.

Передплата „Przegląd-u Krajow-ogo“ виносить в Галичині: річно 18 К, піврічно 9 К, чвертьрічно 4 К 50 с.

Адреса Редакції і адміністрації: Київ, Фундуклівська ч. 10, м. 14.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицько-руської фабрики Евгена Біліньского в Збарзжи.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по священиках.

Держім ся покликну:

Свій до свого!

Телефон 788. — Конто щадниці поштової 25.261.

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20. (власний дім).

приймає обезпеченя будинків, збіжа і знарядів господарских, від шкід огневих під корисними усдівами,

числить умірковані премії за обезпеченя,

ліквідує шкоди безпроволочно по пожарі,

уділяє обезпеченим членам з річної надвижки звороти.

За рік 1908 припадає на користь членів зворот 15%.

Поліси „Дністра“ приймає при позичках Банк краєвий у Львові і в Чернівцях, Галицька Каса Ощадности, Руска Щадниця і інші каси ошадности.

Через „Дністер“ можна асекуровати ся на житє в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові. Інформації до обезпечень уділяють агенції „Дністра“.

Зголешеня письменних господарів о агенцію приймають ся тільки з таких громад, де єще не робить инший агент „Дністра“.

Фонди „Дністра“ 31/12. 1908 виносить: Фонд резервовий і резерва премій К 1,865.540.—; инші фонди К 458.564.—; разом К 2.324.104.—.

Канцелярії Товариства отворені для сторін від год. 8—3.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1909.

Table with 6 columns: Do Львова приходять з, рано, перед пол., по пол., вечер, в ночи. Rows include Krakova, Jarwoga, Pidwoliczek, etc.

Table with 6 columns: Zi Львова відходять до, рано, перед пол., по полуд., вечер, в ночи. Rows include Krakova, Jarwoga, Pidwoliczek, etc.

ЗАМІТКА: Поспінні поїзди печатані товстим друком. — *) Лише в неділі і сьвята від 1/2 до 1/3. А) Лише в неділі і сьвята від 1/2 до 2/3. — Б) Лише в неділі і сьвята від 1/3 до 2/3. — В) В неділі і сьвята а від 1/3 до 2/3 подець. — Г) Щоденно від 1/7 до 2/3. — 3) Лише в неділі.